

REFLECȚII DOGMATICE (IV)

† Arhiereul DANIL

DOGMATIC REFLECTIONS (IV)

Abstract: The contemporary Orthodox Theology is altogether and at the same time, Path, Truth and Life (cf. Ioan 14, 6) for today's world. The contemporary Orthodox Theology "yesterday, today and forever, is the same" (cf. Evrei 13, 8). The contemporary Orthodox Theology is, and especially should be equally prophetic, apostolic, patristic and eschatological, fulfilling its ecclesiological, sacramental and philocalic dimension.

Keywords: theology, contemporary, prophetic, apostolic, ecclesiological

Liturghia Arhierescă neîncetată: Prin Liturghia Arhierescă neîncetată înțelegem atât Liturghia cerească și Arhierescă, săvârșită de către Mântuitorul nostru Iisus Hristos, „Arhierul Cel veșnic”, de-a pururi în ceruri și pe pământ, la Care slujesc împreună toate puterile cerești și cetele îngerești și toți sfinții, cât și Liturghia Arhierescă de pe pământ ca miez, centru și inimă a întregii slujiri arhieresti a oricărui arhieru sau episcop, ierarh în Biserica lui Hristos. Orice episcop sau arhieru este hirotonit în cadrul unei Sfinte și dumnezeiești Liturghii Arhieresti și toate Sfintele Liturghii la care el slujește de la hirotonie până la sfârșitul vieții, nu sunt decât Liturghii Arhieresti, în Duminici, praznice și sărbători. Prin Liturghia Arhierescă pe care o săvârșește, în Catedrală, mănăstiri sau biserici, episcopul sau arhierul se integrează și se conectează, împreună cu întregul sobor de preoți și de diaconi și cu toți credincioșii, la Liturghia cerească sau Arhierescă a Arhierului Hristos, din ceruri, Cel ce este prezent nevăzut și la fiecare Sfântă și dumnezeiască Liturghie, ca adevăratul ei Săvârșitor. Prin rugăciunea minții și a inimii însă, prin trăirea duhovnicească și viețuirea sa creștinească, arhierul lui Hristos, episcopul Bisericii sau chiriarhul unei eparhii, trebuie și poate să ajungă la Liturghia Arhierescă neîncetată; în Sfântul Altar sau în afară de Altar, la amvon sau în scaunul de spovedanie, în vizite canonice sau în călătorii misionare, în taina chiliei sau

la masa de scris, primind în audiență sau întâlnindu-se cu clericii, monahii sau credincioșii, la Centrul eparhial sau în afara acestuia.

Liturghia Arhierescă neîncetată înseamnă conștientizarea participării neîntrerupte, împreună cu Hristos și în Duhul Sfânt, atât la Cina din Betania și la Cina cea de Taină, cât mai ales la Cina din Emaus și Cina Domnului din Faptele Apostolilor și Epistolele către Corinteni. Liturghia Arhierescă neîncetată înseamnă, Vohod Neîncetat, Trisaghion Neîncetat, Heruvic Neîncetat, Ectenie Neîncetată, Crez Neîncetat, Epicleză Neîncetată, Axion Neîncetat, Rugăciune Domnească Neîncetată, Împărtășire Neîncetată, Priceasnă Neîncetată; predică, propovăduire sau mărturisire neîncetată, Împărtășire neîncetată a credincioșilor, Otpust Neîncetat și neîncetată rugăciune și invocare: „Doamne, Doamne, caută din cer și vezi...”. În aceste stări și circumstanțe, mâinile arhierelui sunt neîncetate dicher și tricher; mintea lui este „sfântă”, iar inima lui este chivot în „Sfânta Sfintelor”; cuvântul lui este potir, lacrima lui este aghiasmă pentru el; tăcerea lui este „o jumătate de ceas” neîntreruptă; prezența lui este plină de Hristos, iar absența lui este numai aparentă. Liturghia Arhierescă neîncetată se deschide cu Binecuvântarea de la Hirotonie și se încheie cu Otpustul Slujbei Înmormântării monahilor. Apostolul de la Liturghia Arhierescă neîncetată îl strămută pe arhieriu cu sfinții Apostoli la Înățare și la Cincizecime; la Poarta cea Frumoasă a templului Revelației, prin descoperirea din sinedriu, de pe drumul Damascului și din insula Patmos. Apostolul de la Liturghia Arhierescă neîncetată, face să-i cadă arhierelui solzii de pe ochi, îl eliberează din temnița lăuntrică precum pe sfântul Petru din închisoare și-l mântuiește din naufragiul din Malta, precum pe sfântul Apostol Pavel. Evanghelia de la Liturghia Arhierescă neîncetată îl poartă pe arhieriu sau pe episcop împreună cu Hristos și pe urmele Lui printre semănături și pe Marea Galileii, pe Tabor și în Ghetsimani, pe Golgota și pe drumul spre Emaus. Liturghia Arhierescă neîncetată are drept condiție să fii în duh în zi de Duminică (Apocalipsă 1, 10), în fiecare zi de Duminică și sărbătoare și fiecare zi din săptămână să o tăiești ca pe o zi de Duminică.

Liturghia Arhierescă neîncetată cuprinde în sine și Vecernii și Utrenii, și Vecernii de Rusalii și Utrenii de Înviere și Laude și Ceasuri de peste zi, și Pavcerniță și Ierurgii și mai ales Miezonoptica de pregătire, așteptare și întâmpinare a Mirelui Hristos. Liturghia Arhierescă neîncetată îi are drept autori, atât pe sfântul Iacob și pe sfântul Marcu, cât și pe sfinții Vasile cel Mare, Ioan Gurădeaur și Grigorie Dialogul.

Liturghia Arhierescă continuă te ține neîncetat sub Omoforul lui Hristos.

Parusia Domnului – orizontul nostru de așteptare: „Și acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor. Și privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lângă ei, îmbrăcați în haine albe, care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus

care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer.” (Faptele Apostolilor 1, 9-11).

Parusia Domnului va fi cel mai important și este cel mai așteptat eveniment al viitorului și al Revelației eshatologice. Parusia Domnului o așteaptă sfinții Apostoli încă din ziua Înălțării Domnului la cer, potrivit făgăduinței celor doi bărbați îmbrăcați în alb. Parusia Domnului o așteaptă cei dintâi creștini botezați la Cincizecime în Ierusalim, cei dintâi ucenici ai Domnului, care în Antiohia s-au numit întâia dată creștini (Faptele Apostolilor 11, 26); martirii și mucenicii, cuvioșii și mărturisitorii, patriarhii și proorocii, Apostolii și Evangheliștii, sfinții Părinți ai Bisericii. Parusia Domnului o așteaptă Biserica de la Cincizecime, lumea, de la creație și omul de la zidirea lui. Parusia Domnului o așteaptă fiecare om de la nașterea lui și mai ales de la Botezul lui. Parusia Domnului o așteaptă sfântul Arhidiacon Ștefan și orice repausat sau adormit în Domnul (Apocalipsă 14, 13); cei chemați la ospățul Nunții Mielului (Apocalipsă 19, 9) și fecioarele cele înțelepte cu candelile aprinse (Matei 25, 1-13). Din adâncuri de morminte morții ne privesc pe noi; dar privesc și spre **Cerul Parusiei**, așteptând Învierea cea de Apoi. Sfântul Maxim Mărturisitorul scrie în Epistola [^] despre „sfârșitul (lumii) pe care îl murmură toate”. Timpul Parusiei este „în toată vremea și în tot ceasul”. Treptele Parusiei sunt: Întruparea, Răstignirea, Învierea, Înălțarea și Cincizecimea. Duhul Sfânt pregătește drumul Parusiei și „drepte face cărările ei”. Pentru Biserică drumul Parusiei este un drum spre Emaus; pentru lume drumul Parusiei este un drum al Damascului. Pentru toți Parusia va fi precum Revelația din Patmos. Vedenia Parusiei o avem la Daniel 7, 13; Matei 24, 27; Apocalipsă 1, 7. Făgăduința Parusiei o deslușim și o citim în Matei 24–25; la Cina cea de Taină (Ioan 14, 1-3); și mai ales la Înălțarea Domnului de pe Muntele Măslinilor (Faptele Apostolilor 1, 10-11). Certitudinea Parusiei rezidă în cuvintele: „Venirea Lui este sigură ca ivirea zorilor.” (Osea 6, 3) și în asigurarea Domnului: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.” (Matei 24, 35). Parusia Domnului va fi precedată de **evenimentele eshatologice ale Revelației**, care vor fi: arătarea pe cer a Semnului Fiului Omului (Matei 24, 30); glasul arhanghelului și trâmbița lui Dumnezeu (I Tesaloniceni 4, 16); fulgerul Parusiei (Matei 24, 27); desfacerea celor șapte peceti, glasul celor șapte trâmbițe și vărsarea celor șapte potire; trimiterea secerei Fiului Omului Care șade pe un nor alb, prin înfricoșătoare cuvinte (Apocalipsă 14, 16); căderea Babilonului celui mare și pogorârea cetății sfinte a Noului Ierusalim, din cer, de la Dumnezeu (Apocalipsă cap. 18 și 21); precum și norul Parusiei, Învierea morților și tronul Judecării lui Dumnezeu. Parusia Domnului este orizontul nostru de așteptare încă din ziua a VI-a a Facerii – a creării omului pe pământ, în Eden. Parusia Domnului o dorim din ziua jertfei lui Abel, din ziua răpirii lui Enoh la cer și din ziua zborului porumbelului cu ramura de măslin și a arătării curcubeului

legământului. Pe orizontul Parusiei Domnului sunt înscrise ca așteptări: ziua Teofaniei de la Mamvri și a Epifaniei de la Iordan; ziua jertfei lui Isaac de pe Moria și a Mântuitorului Iisus Hristos de pe Golgota. Orizontul nostru de așteptare este luminat de noaptea revelației scării cerului de la Betel și de Steaua din noaptea Nașterii Domnului în Betleem. Orizontul nostru de așteptare a Parusiei Domnului este luminat de ziua revelației rugului aprins din Sinai și de ziua Pogorârii Duhului Sfânt sub chip de limbi de foc la Cincizecime sau Rusalii. Așteptăm Venirea Domnului din ziua despărțirii Mării Roșii de către Moise; a Iordanului de către Iosua, sfântul Ilie și Elisei și a Eufratului, din Apocalipsă 16, 12. Așteptăm Parusia Domnului din ziua opririi soarelui și a lunii pe cer de către Iosua și a întoarcerii cadranelui lui Ahaz cu zece trepte înapoi prin Isaia proorocul – în așteptarea noastră, a întârzițiilor – și a întunecării soarelui și a lunii pe cer, în Vinerea Patimilor. Așteptăm Parusia Domnului din ziua așezării pietrei de hotar al veacurilor de la Eben-Ezer de către Samuel și a desprinderii pietrei, nu de mână, din visul lui Nabucodonosor, tâlcuit de către sfântul prooroc Daniel (2, 34). Așteptăm Parusia Domnului din ziua așezării lui Iov pe grămada de gunoi de la marginea cetății și a șederii lui Iona în coliba de la răsărit de Ninive, pentru a aștepta amândoi și noi împreună cu ei, Venirea Domnului. Așteptăm Parusia Domnului din ziua sfințirii templului lui Solomon din Ierusalim, prin pogorârea focului dumnezeiesc din cer. Așteptăm Parusia Domnului din ziua așezării sfântului Ilie la pâraul Cherit, din ziua jertfei lui de pe Carmel și a revelației de la Horeb, dar și din ziua botezului famenului etiopian în apă. Așteptăm Parusia Domnului din ziua vedeniei serafimilor din templu și a descoperirii carului heruvimilor de la Chebar; din ziua înălțării sfântului Ilie la cer și a Mântuitorului Iisus Hristos la cer, la patruzeci de zile după Înviere.

Așteptăm Parusia Domnului din ziua revelației „Celui Vechi de zile” și a revelației sfântului Ștefan din sinedriu; din ziua suirii sfântului prooroc Avacum în turnul cel de veghe și a rugăciunii sfântului Apostol Petru de pe acoperișul casei lui Simon din Iope (Faptele Apostolilor 10, 6-9). Parusia Domnului este orizontul nostru de așteptare din ziua Bunevestiri din Nazaret și a unei alte mari Bunevestiri de pe Muntele Măslinilor, de la Înălțare; din ziua plecării magilor „pe altă cale spre țara lor” și a Întrupării Domnului; din ziua Schimbării la Față și a Revelației din Patmos; din ziua tăierii capului sfântului Ioan Botezătorul și din ziua răstignirii sfântului Apostol Petru cu capul în jos și a tăierii capului sfântului Apostol Pavel; din sâmbăta învierii lui Lazăr și din Duminica Floriilor; din Dimineața Învierii și seara Cinei din Emaus; din dimineața Arătării pe țărmul Tiberiadei și din ziua descoperirii pe drumul Damascului. Parusia Domnului – ca orizont al nostru de așteptare – va fi precum venirea și trecerea Mântuitorului prin ușile încuiate (ale timpului și ale creației); de aceea așteptăm strigarea de la miezul nopții: „Iată, Mirele vine! Ieșiți întru

întâmpinarea Lui!” (Matei 25, 6) încă de la a patra strajă din noapte, când a venit Iisus la ucenici umblând pe mare (Matei 14, 25). Acesta este orizontul nostru de așteptare pe care îl credem, îl nădăjduim, îl mărturisim, îl propovăduim, și-l contemplăm, precum într-o „dimineață fără nori” (II Regi 23, 4) al Parusiei Domnului, a Învierii celei de Apoi și a Înfricoșătoarei Judecăți.

Orizontul nostru de așteptare a Parusiei Domnului sau a celei de A Doua Veniri al lui Hristos, care va deschide **ușile împărătești ale Revelației eshatologice**, va fi străbătut și cutremurat, mai devreme sau mai târziu, de înfricoșătoarele cuvinte ale Apocalipsei: „Și am privit și iată un nor alb și Cel ce ședea pe nor era asemenea Fiului Omului, având pe cap cunună de aur și în mână seceră ascuțită. Și iată un alt înger a ieșit din templu, strigând cu glas mare Celui ce ședea pe nor: **Trimite secera și seceră, că a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerișul pământului.** Și Cel ce ședea pe nor a aruncat pe pământ secera lui și pământul a fost secerat. Și un alt înger a ieșit din templul cel ceresc, având și el un cuțitaș ascuțit. Și încă un înger a ieșit din altar, având putere asupra focului, și a strigat cu glas mare celui care avea cuțitașul ascuțit, zicând: Trimite cuțitașul tău cel ascuțit și culege ciorchinii viei pământului, căci s-au copt. Și îngerul a aruncat, pe pământ, cuțitașul lui și a cules via pământului și strugurii i-a aruncat în teascu cel mare al mâniei lui Dumnezeu.” (Apocalipsă 14, 14-19).

Singur Dumnezeu va ști când va fi copt secerișul pământului și strugurii viei pământului și când „norul cel alb” se va transforma și se va transfigura în norul Parusiei. „Nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sunt albe pentru seceriș!” (Ioan 4, 35). (Hățăgel, 12 martie 2017).